

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Operativni načrt VIZ v projektu OBJEM (II. akcijski krog v šolskem letu 2018/2019)

1.

Osnovni podatki:	
Ime VIZ-a	OŠ »Jožeta Krajska« Rakek
Šolsko leto	2018/2019
Vodja PT	Tjaša Prudič
Člani PT	Emiljana Baraga, Mojca Podobnikar, Vida Rovan, Lea Sterle, Nastasja Škerlj Grat
Ravnateljica/ravnatelj	Mag. Anita Knez
Skrbnica/skrbnik	Mihaela Kerin

2.

Analiza stanja (povzetek ugotovitev iz analize stanja):
<p>Opis dejstev trenutnega stanja.</p> <p><i>V preteklih letih smo ob vključenosti v projekta Spodbujanje bralne pismenosti v OE Ljubljana in projekt LINPILCARE velik poudarek dali na motivacijo za branje, bralno-učne strategije, odkrivanje učencev, ki imajo težave pri osvajanju tehnike branja in načrtovanje pomoči ter učenju postavljanju nalog, ki bi ob prebranem besedilu spodbujale vse, tudi višji nivo bralnega razumevanja. Veliko smo že postorili na področju razvijanja bralen zmožnosti.</i></p> <p><i>Iz analize stanja, pa tudi iz zapisnikov pedagoških konferenc je razvidno, da so učitelji načeloma zadovoljni z dosežki učencev in rezultati NPZ-jev, večkrat pa izpostavijo, da so učenci šibkejši, ko je potrebno izkazati višje ravni bralne zmožnosti, tvoriti kompleksnejše brale odzive in da je njihovo besedišče pomanjkljivo oziroma drugačno. Tudi mag. Marjete Doupona nas je usmerila nazaj k naši analizi in povedala, da smo že sami izpostavili kam naj se usmerimo, torej k besedišču in višjim nivojem razumevanja prebranega.</i></p>
<p>Navedbo možnih vzrokov, zakaj je stanje tako.</p> <p><i>Premalo diferenciranega dela.</i></p> <p><i>Premalo zahtevne naloge, vprašanja, ki ne spodbujajo višjih nivojev bralnega razumevanja. Premalokrat uspešnejšim učencem ponudimo zahtevnejše izzive.</i></p> <p><i>Nepoznavanje različnih taksonomij (Bloomova taksonomija, močna vprašanja) oz. slabša vpletenost v pouk.</i></p>

Servilnost.

Uporaba besedil, ki niso v podporo učenju. Pomanjkljivo znanje o presojanju ustreznosti učnih gradiv.

Velika skrb in obremenjenost učiteljev da ne bodo uspeli priti skozi učni načrt.

Učenci vedno manj berejo tako v domačem kot šolskem okolju. Naša šolska knjižnica ni dovolj založena s primernimi knjigami novejših izdaj.

Izbrano prioritarno področje:

Bralna pismenost in razvoj slovenščine

Raziskovalno vprašanje:

S katerimi strategijami uporabe različnih učnih gradiv izboljšati učenčevo besedišče in nivo razumevanja prebranega?

3.

Operativni načrt VIZ:				
Pričakovani rezultati/učinki/cilji/izhodišče: gradnik	Čas izvedbe (čas trajanja)	Nosilka/nosilec aktivnosti (posameznik, tim)	Vključeni učenci	Kazalniki/izhodišče: elementi gradnika
BESEDIŠČE	<i>februar 2019 – junij 2019</i>	<i>E. Baraga</i>	<i>5. B</i>	<ul style="list-style-type: none">- Razumevanje pomena besed in njegova uporaba pri sprejemanju in tvorjenju besedil.- Širjenje in usvajanje besedišča za uspešno branje z razumevanjem, učenje in sporazumevanje.
	<i>februar 2019 – junij 2019</i>	<i>N. Škerlj Grat</i>	<i>4. A, 4. B (16 učencev)</i>	<ul style="list-style-type: none">- Razumevanje pomena besed in njihova uporaba pri sprejemanju in tvorjenju besedil.- Uporaba jezikovnih virov in priporočnikov.
RAZUMEVANJE BESEDIL	<i>februar 2019 – junij 2019</i>	<i>V. Rovan</i>	<i>2. A</i>	<ul style="list-style-type: none">- Iskanje, primerjanje, urejanje, organiziranje podatkov iz besedil.- Sistematično razvijanje branja z razumevanjem.
	<i>februar 2019 – junij 2019</i>	<i>T. Prudič</i>	<i>4. A, 4. B (6 učencev)</i>	<ul style="list-style-type: none">- Sistematično razvijanje branja z razumevanjem iskanje, primerjanje, urejanje, organiziranje podatkov iz besedil.

	<i>april 2019 – junij 2019</i>	<i>M. Podobnikar</i>	<i>7. A, 7. B</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Sistematično razvijanje branja z razumevanjem,</i> - <i>iskanje, primerjanje, urejanje, organiziranje podatkov iz besedila</i> - <i>sklepanje, razbiranje bistva</i> - <i>povzemanje in vrednotenje besedila</i> - <i>uporabljajo bralno učne strategije,</i> - <i>uzaveščajo proces branja.</i>
ODZIV NA BESEDILO IN TVORJENJE BESEDIL	<i>februar 2019 – junij 2019</i>	<i>N. Škerlj Grat</i>	<i>4. A, 4. B (16 učencev)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Uporaba prebranega v novih situacijah.</i>
	<i>april 2019 – junij 2019</i>	<i>M. Podobnikar</i>	<i>7. A, 7. B</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Tvorjenje ustreznih smiselnih govornih in pisnih besedil o prebranem,</i> - <i>uporabo prebranega v novih situacijah,</i> - <i>razvijanje veščine pisanja ustreznih besedil.</i>
TEKOČE BRANJE	<i>februar 2019 – junij 2019</i>	<i>T. Prudič</i>	<i>4. A, 4. B (6 učencev)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>tehnika branja</i> - <i>natančnost</i> - <i>hitrost</i> - <i>izraznost</i> - <i>ritem</i>
MOTIVIRANOST ZA BRANJE	<i>februar 2019 – junij 2019</i>	<i>L. Sterle</i>	<i>učenci III. triade</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pozitiven odnos do branja in različnih vrst besedil.</i>
KRITIČNO BRANJE	<i>april 2019 – junij 2019</i>	<i>M. Podobnikar</i>	<i>7. A, 7. B</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Prepoznavanje, presojanje, vrednotenje sporočilnosti, dejstev in stališč v besedilu, avtorjevega načina pisanja</i> - <i>oblikovanje lastnega mnenja z utemeljevanjem,</i> - <i>presojanje glede na dane kriterije,</i> - <i>postavljanje kriterijev za kritično vrednotenje besedil,</i> - <i>kritična uporaba virov.</i>

Operativni načrt aktivnosti posameznega člana: **Emiljana Baraga**

Vodja PT: **Tjaša Prudič**

Raziskovalno vprašanje:

Katere strategije dela so bolj učinkovite za izboljševanje sestave in vsebine povedi?

Pričakovani rezultati/operativni cilji/	Čas izvedbe (mesec)	Aktivnosti otrok/učencev/dijakov	Aktivnosti vzgojitelja/učitelja	Viri, gradiva, pogoji	Kazalniki
BESEDIŠČE - Razumevanje pomena besed in njegova uporaba pri sprejemanju in tvorjenju besedil - Širjenje in usvajanje besedišča za uspešno branje z razumevanjem, učenje in sporazumevanje	januar 2019 – junij 2019	- Izvajanje aktivnosti za širjenje besedišča – korelacija SLJ – DRU – NIT – LUM: <ul style="list-style-type: none">o uporaba strokovnih besedil,o multimodalna besedila,o didaktične igre,o sestava/križank, rebusov, besednih dopolnjevanj; besedne table - tematski slovarji - izdelava poročil, tvorjenje govornih in pisnih besedil.	- Začetno, sprotno in končno preverjanje, - povezovanje vsebin različnih predmetnih področij, - priprava gradiv, nalog - spremljanje napredka, usmerjanje s povratnimi informacijami - izdelava kazalnikov učinkovitosti posameznih aktivnosti.	- Učbeniki za vsa predmetna področja, - pisna in slikovna gradiva (članki, videoposnetki, fotografije, ...), - didaktične igre - nabor vaj za širjenje besedišča.	- Pozna, razume in uporablja besedišče različnih predmetnih področij. - Z usvojenim besediščem tvori različna govornja in zapisana besedila - Poišče razlago besed v kontekstu ali jezikovnih priročnikih.

Operativni načrt aktivnosti posameznega člana: **Mojca Podobnikar**

Vodja PT: **Tjaša Prudič**

Raziskovalno vprašanje:

Kako lahko dnevnik branja kot model analize besedila vpliva na zmožnost razumevanja in poustvarjanja umetnostnih/neumetnostnih besedil pri učencih 3. triade?

Pričakovani rezultati/operativni cilji/	Čas izvedbe (mesec)	Aktivnosti otrok/učencev/dijakov	Aktivnosti vzgojitelja/učitelja	Viri, gradiva, pogoji	Kazalniki
<p>RAZUMEVANJE BESEDIL</p> <ul style="list-style-type: none">- sistematično razvijanje branja z razumevanjem,- iskanje, primerjanje, urejanje, organiziranje podatkov iz besedila- sklepanje, razbiranje bistva- povzemanje in vrednotenje besedila- uporabljajo bralno učne strategije,- uzaveščajo proces branja. <p>ODZIV NA BESEDILO IN TVORJENJE BESEDIL</p> <ul style="list-style-type: none">- tvorjenje ustreznih smiselnih govorjenih in pisnih besedil o prebranem- uporabo prebranega v novih situacijah	april 2019-junij 2019	<ul style="list-style-type: none">- Učenci ob branju besedil za domače branje še vedno oblikujejo dnevnik branja doma, a jih učiteljica spodbuja, da tudi pri analizi besedil v šoli uporabijo model dnevnika branja oziroma si z njim pomagajo.- Učencu je dnevnik branja model oz. vzorec, s katerim si lahko pomaga pri analizi neznanega besedila.- Učenec aktivno sodeluje pri analizi besedila in večino analize opravi samostojno (odvisno od razreda, seznanjenosti z literarnovednimi pojmi).- Učenec reši težje/besedilne naloge, in sicer vsebinsko in jezikovno pravilno.	<ul style="list-style-type: none">- Učence spodbuja k uporabi dnevnika branja kot vzorca analize besedil tudi med poukom književnosti, ko obravnavamo novo besedilo.- Skupaj z učenci (s pomočjo bralno učnih strategij itd.) dopolni in oblikuje model/vzorec dnevnika branja za različne razrede in ga učencem ponudi v tiskani obliki kot pomoč za prihodnje analize besedil. <p>*Toleranca je možna pri vsebinski interpretaciji določenih besedil.</p>	<p>Dnevniki branja učencev</p> <p>Modeli dnevnika branja, oblikovani skupaj z učenci</p>	<ul style="list-style-type: none">- prepozna namen in temo ter okoliščine nastanka besedila;- v besedilu poišče bistvene podatke in podrobnosti;- o besedilu oz. podatkih si postavlja vprašanja na vseh ravneh;- odgovarja na lastna in tuja vprašanja na vseh ravneh razumevanja;- prepozna odnose med različnimi informacijami besedila;- Besedilo samostojno obnovi in povzame;- podatke pojasnjuje, utemeljuje, oblikuje hipoteze ...- vztraja pri zahtevnejših bralnih nalogah;- izbira in uporablja ustrezne osnovne in kompleksne bralne strategije za razumevanje besedil;- uzavešča lastne procese branja in učenja z branjem;- sodeluje v pogovoru o prebranem besedilu in utemeljuje svoja stališča z dokazi iz besedila;

<ul style="list-style-type: none"> - razvijanje veščine pisanja ustreznih besedil <p>KRITIČNO BRANJE</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepoznavanje, presojanje, vrednotenje sporočilnosti, dejstev in stališč v besedilu, avtorjevega načina pisanja - oblikovanje lastnega mnenja z utemeljevanjem - presojanje glede na dane kriterije - postavljanje kriterijev za kritično vrednotenje besedil - kritična uporaba virov 		<ul style="list-style-type: none"> - Eden izmed nadarjenih učencev s pomočjo učitelja in analize preko dnevnika branja samostojno vodi učno uro iz književnosti. <p><i>*Opcijsko: nadarjen učenec s pomočjo modela in dane teme vodi uro književnosti za nižji razred (razredno stopnjo).</i></p>			<ul style="list-style-type: none"> - govorno in pisno ter jezikovno ustrezno glede na sobesedilo tvori besedila različnih vrst; - besedilo razloži, razčleni, povzame, vrednoti ... s pomočjo različnih strategij; - utemeljuje svoje odgovore oz. svoj odziv na prebrano; - svoja besedila oblikuje rokopisno in v elektronski obliki; - analizira in argumentirano vrednoti vsebino besedila; - razlikuje med dejstvi in stališči; - oblikuje lastno mnenje, ga zna utemeljiti oziroma podpreti s kakovostnimi dokazi iz besedila; - kritično presoja različne dele besedila (npr. vizualni del); - informacije v besedilu kritično presoja glede na dane kriterije, ki jih sam postavi; - primerja več besedil med seboj in jih vrednoti glede na kriterije; - samostojno oblikuje domneve na podlagi podatkov iz besedila ter jih utemeljuje; - samostojno, namensko, kritično in odgovorno izbira in uporablja različne vire;
---	--	--	--	--	--

Operativni načrt aktivnosti **posameznega člana: Vida Rovan**

Vodja PT: **Tjaša Prudič**

Raziskovalno vprašanje:

S katerimi strategijami bom vzpodbudila učence, da bodo postavljali zahtevnejša vprašanja na vseh nivojih razumevanja, ob prebranem besedilu?

Pričakovani rezultati/operativni cilji/	Čas izvedbe (mesec)	Aktivnosti otrok/učencev/dijakov	Aktivnosti vzgojitelja/učitelja	Viri, gradiva, pogoji	Kazalniki
RAZUMEVANJE BESEDIL - Iskanje, primerjanje, urejanje, organiziranje podatkov iz besedil. - Sistematično razvijanje branja z razumevanjem.	februar 2019 – junij 2019	<ul style="list-style-type: none">- Igrajo didaktične igre, pri katerih se urijo v postavljanju vprašanj,- ob besedilu (poslušanem, prebranem, gledanem), postavljajo vprašanja na različnih ravneh.- aktivno sodelujejo v metodi šestih klobukov razmišljanja	<ul style="list-style-type: none">- Predstavi in pripravi hišico vprašanj,- pripravi didaktične strategije in aktivnosti (npr. pravo vprašanje zahteva pravi odgovor, prirejanje, mali radovednež - postavljanje vprašanj, spraševanje in odgovarjanje ob besedilu v parih, v skupinah ...).- uvedba metode 6 klobukov razmišljanja v pouk- zbiranje izdelkov in beleženje napredka učencev.	<ul style="list-style-type: none">- Učni načrt- Bloomova hišica vprašanj- Marentič Požarnik, B., Plut, L. (1980). Kakršno vprašanje takšen odgovor: priročnik o pedagoško-psiholoških osnovah zastavljanja kvalitetnih vprašanj pri pouku. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.- Marentič Požarnik, B. in Plut Pregelj, L. (2009). Moč učnega pogovora: poti do znanja z razumevanjem. Ljubljana: DZS.	<ul style="list-style-type: none">- Učenci bodo postavili različno zahtevna vprašanja ob prebranem/slišanem besedilu,- učenci bodo odgovorili na vprašanja o prebranem besedilu na vseh ravneh razumevanja.

Operativni načrt aktivnosti **posameznega člana: Lea Sterle**

Vodja PT: **Tjaša Prudič**

Raziskovalno vprašanje: **Kako povečati izposajo knjižničnega gradiva v III. VIO?**

Pričakovani rezultati/operativni cilji/	Čas izvedbe (mesec)	Aktivnosti otrok/učencev/dijakov	Aktivnosti vzgojitelja/učitelja	Viri, gradiva, pogoji	Kazalniki
<p>MOTIVIRANOST ZA BRANJE</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozitiven odnos do branja in različnih vrst besedil 	februar 2019- junij 2019	<ul style="list-style-type: none"> - Učenci rešujejo literarne kvize, uganke, - učenci pomagajo pri pripravi knjižnih razstav, - pri različnih predmetih uporabljajo knjižnično gradivo, - učenci sodelujejo pri slovenskem knjižnično-muzejskem mega kvizu (NA, ROD, NA! GALERIJA). - učenci bodo reševali kvize in uganke. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pripravi literarni kviz (1x mesečno), - pripravi knjižno razstavo, - priprav seznam za nakup kakovostnih mladinskih knjig za III. triado, - povezovanje z ostalimi učitelji in iskanje možnosti izvajanja pouka v knjižnici s knjižničnim gradivom, - povezovanje s splošno knjižnico Cerknica. 	<ul style="list-style-type: none"> - knjižnično gradivo šolske knjižnice 	<ul style="list-style-type: none"> - Učenci izbirajo bralno gradivo glede na interes in namen branja, - učenci uporabljajo lokacije tiskanih in digitalnih virov.

Operativni načrt aktivnosti **posameznega člana: Nastasja Škerlj Grat**

Vodja PT: **Tjaša Prudič**

Raziskovalno vprašanje:

S katerimi strategijami razvijati učenčevo besedišče?

Pričakovani rezultati/operativni cilji	Čas izvedbe (mesec)	Aktivnosti otrok/učencev/dijakov	Aktivnosti vzgojitelja/učitelja	Viri, gradiva, pogoji	Kazalniki
BESEDIŠČE - razumevanje pomena besed in njihova uporaba pri sprejemanju in tvorjenju besedil. - uporaba jezikovnih virov in priporočnikov.	februar 2019 – junij 2019	- Iščejo fonetične pare med novim in že usvojenim besediščem, - barvno zaznamujejo samostalnike glede na člen, - ustvarjajo dialoge ob risbah. - Uporabljajo spletni slovar PONS.	- Podaja primere podobno zvenceh besed, vendar spodbuja k lastnim primerom, - samostalnike glede na člen postavi v »3 prostore«, da učenci lažje samostojno barvno zaznamujejo, - spodbuja h kreativnemu reševanju ob risbah. - Predstavi način dela s slovarjem in predstavi pomen kratic.	- Risbe, skice. - Spletni slovar PONS.	- Pozna, razume in uporablja osvojeno besedišče, - poišče razlago neznanih besed v kontekstu in jezikovnih priročnikih, - z usvojenim besediščem tvori različna govorna in zapisana sporočila.
ODZIV NA BESEDILO IN TVORJENJE BESEDIL – Uporaba prebranega v novih situacijah	februar 2019 – junij 2019	- Na več postajah po razredu so na razpolago stripi, knjige in igre, ki se nanašajo na že obravnavano snov - učenci sami, v paru ali skupini utrjujejo staro snov in se skupaj učijo novih besed - Igre, kjer so vsi učenci primorani h govoru	- Učitelj je pozoren, da učenci pravilno izgovarjajo besede med branjem - usmerja učence pri iskanju po slovarju - Učitelj spremlja otroke med didaktičnimi igrami in jih usmerja pri tvorjenju stavkov	- Stripi, knjige, slovarji - Didaktične igre	- Pove ali napiše povzetek prebranega, - jezikovno ustrezno tvori govorna in pisna besedila.

Operativni načrt aktivnosti **posameznega člana: Tjaša Prudič**

Vodja PT: **Tjaša Prudič**

Raziskovalno vprašanje:

S katerimi strategijami voditi učence s slabšo razvito bralno tehniko, da bodo tekoče brali in razumeli prebrano besedilo?

Pričakovani rezultati/operativni cilji	Čas izvedbe (mesec)	Aktivnosti otrok/učencev/dijakov	Aktivnosti vzgojitelja/učitelja	Viri, gradiva, pogoji	Kazalniki
TEKOČE BRANJE - tehnika branja - natančnost - hitrost - izraznost - ritem	februar – maj 2019 (1x tedensko)	- Učenci urijo tehniko branja z različni tehnikami (glasnim branjem, večkratnim branjem izbranega besedila, zbornim branjem, eho branjem, poslušanjem posnetega branja) - berejo nesmiselno besedilo, - igrajo različne didaktične igre za razvijanje pismenosti - učenci ovrednotijo svojo tehniko branja in spremljajo svoj napredek.	- Izbira ustrezna neumetnostna besedila, - uvaja različne strategije za urjenje tehnike branja (glasno branje, večkratno branje izbranega besedila, zborna branje, eho branje, poslušanje posnetega branja), - pripravi ustrezna nesmiselna besedila, - spremlja napredek učencev.	- informacije iz delovnih srečanj v okviru projekta OBJEM, - ocenjevalne sheme bralnih spretnosti (S. Pečjak).	- Prebere več besed na minuto pri glasnem branju (cilj 70 – 80 besed) in več besed na minuto pri tihem branju (cilj 120 besed).
RAZUMEVANJE BESEDIL - sistematično razvijanje branja z razumevanjem - iskanje, primerjanje, urejanje, organiziranje podatkov iz besedil	februar – maj 2019 (1x tedensko)	- Učenci iščejo podatke v besedilu, - postavljajo vprašanja na prebrano besedilo (sebi, sošolcu), - odgovarjajo na vprašanja ob prebranem besedilu (na vseh treh nivojih).	- Zastavlja vprašanja (na vseh treh nivojih) ob izbranem besedilu.	- Ravni bralnega razumevanja po S. Pečjak.	- Učenci odgovarjajo na vprašanja (na vseh ravneh razumevanja). - v besedilu poiščejo bistvene podatke in podrobnosti.